

paapassende, og den behandler maaffee ikke dem, der søge Laan, paa den mest honnette Maade. Seg vil derfor som sagt tillade mig at henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, om det dog ikke maatte være rigtigt at føre et nøiere Tilsyn med Assistentshuset, end Tilfældet for Tiden er.

Finantsministeren: Seg vil tillade mig at svare det ærede Medlem, at jeg troer, der bliver ført et meget omhyggeligt Tilsyn med Assistentshuset, og at det ærede Medlem gjør dets Bestyrelse Uret, naar han af den Omstændighed, at en stor Deel fattige foretrække at anbringe deres Panter andre Steder end der, uagtet Villkaarene ere saa meget besværligere paa disse andre Steder, uden videre uddrager den Slutning, at der er betydelige Feil ved Assistentshusets Bestyrelse. Der er Forhold tilstede, som bevirke, at der, om end Assistentshuset kom til den høieste Grad af Guldkommenhed i sin Bestyrelse, dog stadig vilde være endeel Mennecker, som vilde søge andre Steder hen. Dette ligger i ganske andre Forhold end i Bestyrelsens Bestaaffenhed. Det ligger vistnok væsentligt i, at mange af disse fattige Ffolk foretrække, hvad der ligger dem nærmest, og hvad der af andre Grunde er dem bekvemmere, idet der paa saadanne Steder tagtages Former, som ifølge deres særegne Bestaaffenhed tiltale Vedkommende mere, uagtet de virkelig ere meget mindre betryggende for dem. Dette ligger igjen væsentligt i den Mangel paa Oplysning, som findes hos disse Classer, og som ogsaa her er Grunden til, at de vise saa lidet Fremshyn, som de gjøre. Seg vil, som det ærede Medlem vel kan tænke sig, ingenlunde dermed have sagt, at der ikke kan være Et og Andet at forbedre ved Assistentshusets Bestyrelse, og jeg kan ogsaa føie til, at det er en stadig Gjenstand for Opmærksomhed ikke alene fra selve den locale Bestyrelses, men ogsaa fra de overordnede Autoriteters Side at tilveiebringe saadanne Fremskridt og en saadan Udvikling i Bestyrelsen, som kunde være til Nytte og Fremme for Anstaltens Formaal; men jeg troer kun ikke, at man maa stille sit Formaal saaledes, at man mener gennem Assistentshuset at kunne

udbryde alle andre Pantsetningsmaader, thi det vil neppe lykkes deels af de Grunde, jeg har nævnt, men deels ogsaa, fordi Assistentshuset paa Grund af hele sin Constitution ikke kan gjøre Ublaen paa alle mulige Panter.

S. M. Petersen: Grunden, hvorfor jeg har tiltraadt den Udtalelse, der er fremkommen fra Finantsudvalgets Fleertal, er ikke at søge i en Betragtning om, hvorvidt dette Institut er godt eller mindre godt bestyret; men saalænge jeg har havt den Ære at være Medlem af dette Thing, har det været en Hovedbetragtning for mig, at Staten ikke skal indlade sig paa, hvad der ifølge sin Natur og sit Væsen egner sig til at være enten communalt eller privat; det skal den overlade enten til Communer eller til Private. Seg kan nu ikke see, at det Arvegods, vi her have modtaget, er Noget, der egner sig til vedblivende at være en Statsag. Dersom det skulde kunne betragtes saaledes, og dersom det altsaa maatte anses for rigtigt fremdeles at holde fast paa, at Staten skal drive et Laanecontoer i Kjøbenhavn for Kjøbenhavns fattige Befolkning, kan jeg ikke see, hvad der ikke skulde kunne egne sig til at være en Statsag. Det viser sig ikke paa en, men paa mange Maader, at hvad der bestyres under Statsmagten, og som egner sig til at bestyres privat, bestyres overordentlig dyrt, idet der da er saa mange Stadier at gjenemgaae, ja vi maae endog sige, at ethvert Dieblit, vi anvende paa en saadan Sag her i Salen, er en Udgift. Derhos forekommer det mig, at naar Kjøbenhavns samlede Communalbestyrelse ikke engang vil deeltage i en Underhandling i denne Henseende, er Tiden kommen for Rigsdagen til foreløbig gjenem en Udtalelse fra Finantsudvalget at sige, hvad man vil eller ikke vil. Seg skal her sige for mit Vedkommende, at hvis Kjøbenhavns Commune vilde, hvad jeg vilde finde meget rigtigt, overtage Assistentshuset, skulde jeg, hvis det skete paa en Tid, da jeg endnu havde den Ære at være Medlem af denne Forsamling og havde nogen Indflydelse, ingenlunde være meget nærgaaende eller meget karrig, men det forekommer mig rigtignok paa den anden